

แนวทางการปฏิบัติในการต่ออายุใบอนุญาต ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต
ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564
และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ด้วยพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2564
และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 มีเจตนารมณ์ในการอำนวยความสะดวกและลดภาระให้แก่
ประชาชนในกระบวนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งหนึ่งในกฎหมายที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้กำหนด
ให้ใช้วิธีการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต คือ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ใบอนุญาตกิจการ ได้แก่ ใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ในลักษณะที่เป็นการค้า ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร
ในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช้เป็นการขายของในตลาด และใบอนุญาตจำหน่ายสินค้า
ในที่หรือทางสาธารณะ ผู้รับใบอนุญาต (ผู้ประกอบการ) สามารถขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต
แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต โดยสามารถชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต (ราชการส่วนท้องถิ่น)
หรือผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งที่เป็นกรอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับ
การต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว โดยมีรายละเอียดในการปฏิบัติ ดังนี้

1. การมีผลบังคับใช้ของพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียม
การต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

1.1 พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 เป็นต้นไป¹ ทั้งนี้
จะมีผลกับการต่ออายุใบอนุญาตตามประเภทกิจการที่ระบุในข้อ 1.2 เท่านั้น

1.2 เมื่อพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ มีผลใช้บังคับแล้ว ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทใบอนุญาตดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในลักษณะ
ที่เป็นการค้า ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารในอาคารหรือ
พื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช้เป็นการขายของในตลาด และใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่

¹ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอ
ต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

หรือทางสาธารณะ ผู้ประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตสามารถขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้²

2. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 “สำหรับผู้ประกอบกิจการ”

หากผู้ประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตมีความประสงค์จะขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบกิจการต้องชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ กรณีที่ผู้ประกอบกิจการไม่ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ³ ถือว่าผู้ประกอบกิจการรายดังกล่าวขาดต่ออายุใบอนุญาต ไม่สามารถประกอบกิจการต่อได้ โดยหากผู้ประกอบกิจการประสงค์ที่จะประกอบกิจการต่อไป ผู้ประกอบกิจการจะต้องยื่นคำขออนุญาตพร้อมหลักฐานประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้องเสมือนเป็นผู้ประกอบกิจการรายใหม่

2.2 การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น จุดบริการชำระค่าธรรมเนียมนอกสถานที่ทำการ ธนาคาร ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.3 หากผู้ประกอบกิจการมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบกิจการในส่วนสำคัญ เช่น การขยายขนาดกิจการ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างอาคาร การปรับเปลี่ยนระบบการบำบัดมลพิษ เป็นต้น ผู้ประกอบกิจการต้องแจ้งรายละเอียดแก่ราชการส่วนท้องถิ่นก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ กรณีผู้ประกอบกิจการตลาดมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบกิจการในส่วนสำคัญ ผู้ประกอบกิจการจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้⁴

² พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 3 การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

³ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 55 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น

⁴ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 34 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ การเปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสถานที่หรือบริเวณที่ใช้เป็นตลาดภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดตามวรรคหนึ่งแล้ว จะกระทำมิได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การของรัฐที่ได้จัดตั้งตลาดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ แต่ในการดำเนินกิจการตลาดจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้จัดตั้งตลาดตามวรรคนี้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะรายก็ได้

โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ คือ ภายในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565⁷

ทั้งนี้ ช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมนอกเหนือจากสถานที่ทำการของผู้อนุญาตที่ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีเพิ่มเติมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานี้ ได้แก่

(1) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งจุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียมของราชการส่วนท้องถิ่นในสถานที่อื่น ๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สถานีรถไฟ ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น

(2) ธนาคาร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพัฒนาระบบรับชำระค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการกิจการสามารถพิมพ์หรือดาวน์โหลดเอกสารแจ้งการชำระค่าธรรมเนียม เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปชำระที่ธนาคาร ตู้ ATM หรือผ่านระบบ Mobile Banking ของธนาคารก็ได้

(3) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานรัฐหรือองค์กรเอกชน จัดตั้งหรือเข้าร่วมเป็นศูนย์การให้บริการรับคำขออนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เช่น การจัดตั้ง One stop service เป็นต้น

(4) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ราชการส่วนท้องถิ่นใดที่มีศักยภาพอาจพัฒนา Application หรือเว็บไซต์เพื่อรองรับการชำระค่าธรรมเนียมและการต่ออายุใบอนุญาตเพื่อใช้งานในพื้นที่ของตนเอง หรืออาจใช้ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่กรมอนามัยกำลังพัฒนาอยู่ก็ได้

(5) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการพัฒนาหรือจัดให้มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมข้างต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดรายละเอียดและวิธีการชำระค่าธรรมเนียม พร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป⁸

3.4 กรณีที่ผู้ประกอบการได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ คือ ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 และคำขอดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นควรแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบถึงสิทธิในการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกา ด้วย ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการรายดังกล่าวประสงค์ที่จะใช้สิทธิการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่พระราชกฤษฎีกา จะมีผลใช้บังคับ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนำหลักเกณฑ์ตามมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้ มาบังคับใช้โดยอนุโลม⁹

⁷ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 6 ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใดไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้แจ้งเหตุผลพร้อมระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

⁸ โปรดดูเชิงอรรถที่ 6 ข้างต้น

⁹ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 7 คำขอต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ซึ่งผู้รับใบอนุญาตได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้อนุญาตผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้และให้นำความในมาตรา ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อควบคุม กำกับ ดูแลการประกอบกิจการ ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การที่ผู้ประกอบการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นไม่ต้องดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอต่ออายุใบอนุญาต รวมถึง การตรวจสอบสุขลักษณะสถานประกอบการเพื่อพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตประกอบการ โดยเมื่อผู้ประกอบการ ขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ราชการส่วนท้องถิ่นโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออก หลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต คือ ใบอนุญาตประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้แก่ ผู้ประกอบการ โดยไม่สามารถกำหนดให้มีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต หรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ หรือเงื่อนไขอื่นใดที่ต้องดำเนินการระหว่างการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุม ฝ้าระวัง และตรวจสอบสุขลักษณะในการประกอบการ และป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งกรณีที่ผู้ประกอบการขยายขนาดของกิจการเกินกว่าที่เคยขออนุญาตไว้ หรือกรณีที่ผู้ประกอบการ อาจมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต แบบแปลนอาคารการจัดเก็บวัตถุดิบ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบ การจัดการและบำบัดกาก ของเสีย หรือมลพิษต่าง ๆ ที่เกิดในสถานประกอบการนั้น ราชการส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

4.1 ราชการส่วนท้องถิ่นควรปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการ ตามพระราชกฤษฎีกา อีกแนวทางหนึ่ง โดยยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการเดิมก่อนพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้ มีผลใช้บังคับ และดำเนินการตรวจประเมินสถานประกอบการเป็นประจำ โดยกำหนดแผนการตรวจประเมิน สถานประกอบการประจำปี หรือแผนการสุ่มตรวจประเมินสถานประกอบการ ซึ่งอาจเข้าตรวจประเมินก่อน ใบอนุญาตสิ้นอายุหรือภายหลังการต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ กรณีที่ตรวจสอบสถานประกอบการแล้ว พบว่า ผู้ประกอบการไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการใช้อำนาจตามกฎหมาย ได้แก่ การออกคำแนะนำ การออกคำสั่งทางปกครอง เช่น คำสั่งให้แก้ไขการประกอบการ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น รวมถึงการเปรียบเทียบคดี และดำเนินคดีกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนคำสั่งทางปกครอง

4.2 ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฯ ไปกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยยังคง กำหนดหลักเกณฑ์การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามปกติไว้ด้วย ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นควรกำหนดให้ ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบการในส่วนสำคัญต้องแจ้งรายละเอียด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแก่ราชการส่วนท้องถิ่นก่อนที่จะเริ่มดำเนินการ กรณีผู้ประกอบการตลาดต้องได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้ ผู้ประกอบการต้องแจ้งหรือขออนุญาตในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบการ จะต้องไม่กระทบ ต่อสิทธิของผู้ประกอบการในการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

4.3 ราชการส่วนท้องถิ่นควรปรับปรุงคู่มือประชาชนให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับนี้ ทั้งนี้ กรมอนามัยจะดำเนินการจัดทำคู่มือประชาชนฉบับกลางเพื่อเผยแพร่เป็นตัวอย่างให้ราชการส่วน ท้องถิ่นต่อไป

3. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564 “สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น”

3.1 กรณีที่ผู้ประกอบการประสงค์ที่จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต และยังคงประกอบการกิจการในลักษณะเดิม ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบการกิจการในส่วนสำคัญ ราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่สามารถเรียกให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานประกอบการยื่นคำขอได้ โดยเมื่อผู้ประกอบการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ถือว่าผู้ประกอบการได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3.2 เมื่อได้รับค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเรียบร้อยแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต คือ ใบอนุญาตประกอบการให้แก่ผู้ประกอบการ แต่หากมีเหตุที่ราชการส่วนท้องถิ่นไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบการสามารถนำหลักฐานการรับเงินที่ได้รับจากราชการส่วนท้องถิ่นมาใช้แทนหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ จนกว่าราชการส่วนท้องถิ่นจะออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต⁵ ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานการรับเงินในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ อย่างไรก็ตาม การออกหลักฐานการรับเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระเบียบการเงินที่เกี่ยวข้องด้วย

3.3 ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนาหรือจัดให้มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม นอกเหนือจากจุดรับชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของราชการส่วนท้องถิ่นอย่างน้อย 1 ช่องทาง⁶

⁵ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 5 ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะสิ้นอายุลง ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดเงื่อนไขการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไว้เป็นประการใด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย และเมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับชำระค่าธรรมเนียมออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าหลักฐานการรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้รับหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

ผู้อนุญาตอาจส่งหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรานี้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยก็ได้

⁶ พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. 2564

มาตรา 4 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดดังต่อไปนี้

- (๑) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม
- (๒) ธนาคาร
- (๓) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต
- (๔) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๕) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) อย่างน้อยหนึ่งช่องทาง รวมทั้งกำหนดรายละเอียดวิธีการชำระค่าธรรมเนียม และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

4.4 ราชการส่วนท้องถิ่นควรสื่อสารให้กับประชาชนรับทราบเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการ และสิทธิของผู้ประกอบกิจการในการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาฯ ฉบับนี้โดยการประชาสัมพันธ์ครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้ยื่นคำขออนุญาตก่อนพระราชกฤษฎีกาฯ จะมีผลใช้บังคับ กลุ่มที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และกลุ่มผู้ยื่นคำขออนุญาตภายหลังพระราชกฤษฎีกาฯ มีผลใช้บังคับ

จัดทำโดย กองกฎหมาย กรมอนามัย โทร. 0 2590 4219

ข้อมูล ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2564